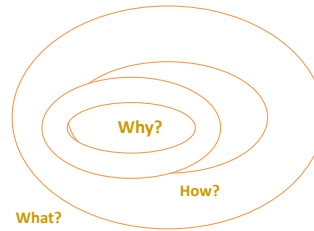

Restorative Justice Inspiratiebijeenkomst 4 april 2011 ≈ Verslag Workshop Communicatie Begeleid door Janny Dierx / m 06 1337 6381

Restorative Justice Nederland wil graag input voor communicatie en PR om meer draagvlak te genereren voor herstelrecht. Wat heb je dan nodig? Een sterke kernboodschap.

Het frame van de *communicatiepitch* is:

1. Gebruik de gouden cirkel: 1. waarom doen we dit?

Daarna komt 2. wat doen we? En: 3. hoe?

Het komt neer op nagaan wat de essentie is van wat je wil zeggen. Waar gaat het om, waarom gaat het daarover en voor wie is het belangrijk? Wat zijn de kernwaarden? Wat is het wereldbeeld? De kernboodschap moet perspectief bieden (er is een belofte, een appel) en moet altijd kloppen. Liefst in 2 of 3 begrijpelijke zinnen, concreet en helder. Effectieve informatieoverdracht vereist een sterke kernboodschap. Die krijg je door je te verdiepen in de *behoeften, belangen, beleving en beweegredenen* van je ontvanger (4xB)

2. Het is belangrijk dat je weet wie je als doelgroep wil bereiken. Je bereik is niet je doelgroep.
3. De 80/20%-regel: 80% van je voorbereiding is doelgroepanalyse
4. Communicatie is 2-richtingsverkeer. Draagvlak zoeken is geen goed frame. De ontvanger (autonoom individu) is deelnemer, geen doelwit
5. Het *frame* is het psychologisch kader waarbinnen de boodschap wordt gebracht en/of ontvangen. Frames hebben enorme invloed op de aannemelijkheid van de boodschap. Frames die vaak worden gebruikt, worden vanzelf krachtiger. Goede frames maken wenselijke dingen duidelijker en vervangen andere (onwenselijke) frames. Door nieuwe taal kun je nieuwe gevoelens aanwakkeren. Justitie in de buurt *was* een goed *fresh frame* destijds. In Utrecht wordt nu de *Vreedzame Wijk* gebruikt
6. Je richten op de argumenten van de tegenstander = valkuil
7. Met jouw boodschap aansluiten op wat je ontvanger wil = effectief communiceren

En kijk ook eens op <http://taalstrategie.nl>

Wat hebben we hiermee gedaan op 4 april? We zijn begonnen met het aandragen van bouwstenen voor de kern van de boodschap: de kern die altijd klopt als je het hebt over *restorative justice*. Waar gaat *Restorative Justice* om en waarom is het belangrijk?

- Het gaat om streven naar een vreedzame samenleving en (gevoel van) veiligheid
- Recht doen aan de persoon: aan *déze* concrete personen
- Zelf handelen en zelf verantwoordelijkheid nemen tegenover de trend naar 'hospitaliseren' plaatsen (de term die we noteerden op de flap was ont-hospitaliseren. Dat is niet echt '*fresh*' en nog negatief geformuleerd)
- Invulling geven aan verantwoordelijk zijn, zeggenschap en zelfbeschikking
- De beweging maken van conflict tussen maatschappij en individu naar: oplossen van conflicten tussen mensen
- Door de betrokken mensen zelf bedacht. Buitenstaanders/organisaties/systemen zijn secundair
- Duurzame justitie
- Constructieve eigenrichting
- Insluiting in plaats van uitsluiting
- Aanboren van het vermogen van het individu en de groep om samen in crisissituaties een eigen duurzame oplossing te vinden voor de problemen en de schade die is ontstaan
- Je wordt onderdeel van de oplossing, in plaats van onderdeel van een probleem
- Niet incidenteel en toevallig tot een goede oplossing komen voor betrokkenen (zoals het nu gebeurt) maar organiseren dat dit veel vaker kan gebeuren
- De kernwaarden van *restorative justice* zijn: autonomie en verbinding.
- Restorative Justice brengt nieuwe werkwijzen die het eigen vermogen van mensen aanboren om de maatschappelijk conflicten die ontstaan door gedrag over de grens, strafbaar gedrag samen op te lossen.
- Nodig is: *storytelling*. Iedere doelgroep kun je vertellen wat de opbrengst kan zijn als je vanuit *restorative principles* gaat werken

Vervolgens hebben we 50% van de tijd besteed aan doelgroep analyse (en de 80-20 regel zegt het al: dat was nog niet genoeg). In ieder geval onderscheiden we de volgende doelgroepen:

- Slachtoffers en daders
- Familie, vrienden en bekenden van slachtoffers en daders
- Openbaar ministerie
- Politie
- Zittende rechterlijke macht
- Advocaten
- Beleidsmakers
- Politici/bestuurders
- Burgers
- Vrienden
- Onderwijsinstellingen
- Welzijnsorganisaties
- Penitentiaire inrichtingen

- Reclassering
- En-natuurlijk-er-zijn-er-meer

De kunst is vervolgens de 4xB van iedere doelgroep in kaart te brengen. Iedere doelgroep bestaat vervolgens uit mensen die positief staan tegenover Restorative principes, mensen die er niets in zien en twijfelaars. Om een kernboodschap te ontwikkelen is het handig om:

1. Je te richten op de 4xB van de positivo's en de twijfelaars
2. Te weten wat de 4xB van de tegenstanders zijn

We zijn op 4 april begonnen aan een paar uitwerkingen:

Bijvoorbeeld strafrecht advocaten:

+	≈	-
Liever een client die uit het strafrechtstelsel kan blijven, zonder antecedenten	Lagere straffen door mee te werken aan bemiddeling? Klinkt interessant. Als mijn client daarmee wegkomt, prima	Bemiddeling ondermijnt het recht op een eerlijk proces
Goed om te zien dat het slachtoffer ook aan bod komt en tevreden is	Voor jongeren hebben we HALT al, waarom is dit nu weer nodig?	Beter ontkennen en het systeem benutten, dan bekennen en dat later als een boemerang terugkrijgen
Zeggenschap is beter dan opgelegd pandoer		Bij de meeste klanten heeft dit geen zin

Of de zittende rechtelijke macht:

+	≈	-
Liever werk ik mee aan zinvolle straffen die leiden tot gedragsverandering	We hebben het al eerder geprobeerd, JIB, dading. Dat is allemaal mislukt	Softe aanpak leidt niet tot verlagen recidive
Draaideur justitie werkt ook niet		Straks raken wij ons werk kwijt
Het resultaat van het strafrecht als systeem is niet zo geweldig		Dit wordt als panacee gebruikt om bezuinigingen op de rechtspraak te rechtvaardigen
Spreekrecht van slachtoffers is vaak ook niet de oplossing		
Focus op gedragsverandering bij daders is goed		

Of scholen:

+	≈	-
Graag aangiftes (met als gevolg imagoschade) voorkomen		Wij hebben hier geen taak. Onderwijsinstellingen onderwijzen en het strafrecht straft
Met herstelbemiddeling kun je voorkomen dat jongeren onnodig lang last hebben van een misstap (en geen verklaring omtrent gedrag krijgen bijvoorbeeld	Kan wel ok zijn, maar ik zie het mezelf niet doen	Moeten wij dit er ook nog bij nemen?

Jongeren zelf verantwoordelijkheid bijbrengen en leren van fouten		
We willen een veilig klimaat		
We vullen het gat tussen strafwerk en strafrecht		

Of politici:

+	≈	-
Graag alles benutten ten behoeve van veiliger samenleving	Er moeten grenzen worden gesteld, strafrecht kan niet aan private partijen worden overgelaten	Veiligheid boven alles, de straffen in Nederland zijn al zo lang te laag, daar ligt het aan
Uit onderzoek blijkt wel dat het strafrecht ook weinig succesvol is voor minder recidive	Wie let erop dat de resultaten ook worden nageleefd	Restorative Justice is niet evidence based. Recidive vermindering is niet aangetoond
Burgers die zelf hun conflicten oplossen: dat is wat je als terugtrekkende overheid moet benutten		Lik-op-stuk is beter dan soft gepraat
Waarschijnlijk is dit veel goedkoper dan het strafrechtssysteem, komt goed uit nu we willen bezuinigen op rechtspraak		Hier kan ik in mijn partij niet mee aankomen

Deze lijstjes zijn nog niet klaar! Ga vooral door met invullen. Door dit serieus uit te werken en in te vullen, ontstaan haakjes voor de kernboodschap per doelgroep. En wordt het antwoord helder(der) op de vragen: waarom is *restorative justice* belangrijk en waarom nu?

De kernboodschap wordt vervolgens aangevuld met een succesverhaal uit de praktijk. Zoals het verhaal van de leerkracht die een goed gesprek organiseerde met zijn leerlingen die een buurtbewoonster terroriseerden. Ter plekke bood een van de daders excuses aan.

Kijk voor een herstelgerichte interventie uit mijn praktijk ook eens naar:

<http://www.uceestation.nl/utrecht/kanaleneiland/kanaleneiland/overlast-ov-in-utrecht/4751>

Communicatie is een proces dat nooit klaar is. We hebben op 4 april een begin gemaakt. We hebben nog geen '*fresh words*' voor herstelgericht werken of een mooie vertaling voor *restorative justice*. We spraken af dat we die gaan ontdekken en maken. En dat we doorgaan met uitwisseling, via de mail of via de LinkedIn groep Forum voor Herstelrecht. Meldt je vooral aan.

Naschrift van Janny Dierx:

Gesuggereerd is om te werken via mindz.com. Ik ben daar niet in thuis, maar wel bereikbaar via de LinkedIn groep en jannydierx@hotmail.com en M 06 1337 6381

Verder nadenken over het *framen* van de boodschap in het onderwijs: daar doe ik ook graag aan mee. Kijk voor mooi *framen* ook eens op de link die Annemieke Wolthuis in de LinkedIn groep van Forum voor Herstelrecht heeft geplaatst naar de toespraak van de Britse minister van Politie en Justitie Nick Herbert van 22 februari 2011. Titel *Restorative Justice, Policing and the Big Society*. Je komt erop door lid te worden van de Forum voor Herstelrecht Group op LinkedIn en dan door te klikken naar de *discussion* van Annemieke. Wat een goede toespraak, denk ik! Wat denken jullie van:

- *Restorative Justice* richt zich op zinvolle justitiële dienstverlening die de belangen van slachtoffers en daders centraal stelt
- *Restorative Justice* is een echte kans voor slachtoffers om de veroorzaker van een strafrechtelijk conflict aan te spreken, de schade en impact te laten zien in een persoonlijk gesprek en niet als slachtoffer achter te blijven
- *Restorative Justice* zet mensen zelf aan het stuur. Je komt pas op de achterbank van de overheid als je problemen niet zelf kunt oplossen.
- *Restorative Justice* richt zich op de kwaliteit van het resultaat van oplossingen voor slachtoffers en daders. Doorlooptijden en output van het justitiële systeem zijn ondergeschikt
- We brengen de focus werkelijk naar de verantwoordelijkheid van veroorzakers van strafbare gebeurtenissen
- We incorporeren verantwoordelijkheid nemen in het strafrechtstelsel
- We werken niet alleen aan economisch herstel, maar aan sociaal herstel
- We geven vorm aan de *Big Society* die vreedzaamheid en veiligheid als idealen omarmt
- *Restorative Justice* geeft professionals de mogelijkheid te werken aan echte oplossingen in plaats van systeemoplossingen
- We maken de beweging naar een cultuur van echte oplossingen en lokale innovatie